

Beplantingsplan

Landschapsbeheer Gelderland

Organisatie : van de Beek
Naam : Dhr. A. van de Beek jr
Straat : Neerijnense Mark 1
Postcode : 4182 SB
Plaats : Neerijnen

E-mail : avandebeekjr@beekbedrijven
Telefoon : (0345) 56 97 98

Landschapsbeheer Gelderland
Rosendael 2^a
6891 DA Rozendaal
Contactpersoon: R. Borkes
Datum: juli 2017

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaren van de grond: particulieren, boeren en overheid.

1 Inleiding

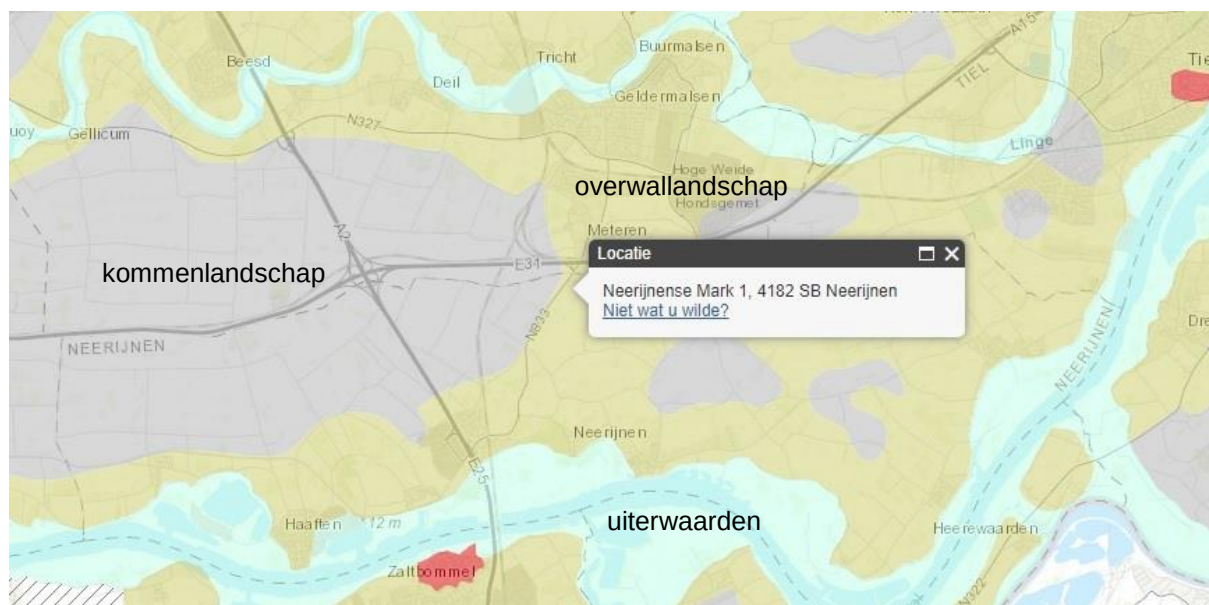
Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) is in Gelderland de organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap. Het landschap met heggen, knotwilgen, boomgaarden en poelen. Wij hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen met anderen. Dit kan een gemeente zijn, een particulier, vrijwilligers of met de provincie Gelderland. Veel van het landschap wordt in stand gehouden door vrijwilligers. Deze onmisbare krachten ondersteunen wij met kennis, kunde en gereedschap. SLG is vanwege de ideële doelstelling en de werkwijze hoe aan deze doelstelling gewerkt wordt een erkend goed doel met een CBF keur en in bezit van een provinciale erkenning als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Dit maakt het mogelijk om een vaste beneficiënt te zijn van de Nationale Postcodeloterij.

Ook het particulier natuur,- en Landschapsbeheer op het eigen erf stimuleren we. Dit kan in (gemeentelijke) projecten zoals Dorpen in het Groen maar ook met individuele bewoners door hen te voorzien in advies en het ontwerpen van inrichtingsplannen.

Het nu voorliggende inrichtingsplan betreft een landschappelijk inpassingsplan voor het bedrijf 'van de Beek - kabels en leidingen', gelegen aan de Neerijnensemark 1 in Neerijnen.

2. Landschap

Het bedrijf 'van de Beek' ligt in het gebied tussen de Linge en de Waal, ter hoogte van Meteren, net ten zuiden van de A15. Op deze plek sluit de oeverwal van de Linge aan op die van de Waal. Ten westen van de nabij gelegen Steenweg begint het open kommenlandschap welke door beide oeverwallen wordt omsloten. Door de ligging tussen beide typen landschap heeft het omringende landschap kenmerken van zowel het oeverwallandschap en het kommenlandschap.

Landschapstypenkaart

Oeverwallen zijn welvingen langs meanderende rivieren die ontstaan zijn door de afzetting van zand tijdens overstromingen. Een tweetal oeverwallen met de bijbehorende verlaten rivierbedding vormt een stroomrug. Door de hoge ligging t.o.v. de rivier, vindt in het rivierengebied de bewoning veelal op de oeverwallen plaats, zowel verspreid als geconcentreerd in dorpen en steden. De wegen en waterlopen hebben een slingerend karakter. De percelen hebben een stroken- of grillige blokvorm. De bodems (ooivaag- en poldervaaggronden) zijn relatief droog en uitstekend geschikt voor boomgaarden. De boomgaarden, (wind)singels en overige beplantingen vormen een kleinschalig landschap.

Kommen zijn de tussen de diverse stroomruggen gelegen lagere delen waar tijdens de overstromingen de fijnere sedimenten werden afgezet. Hier vond ook vaak veenvorming plaats. Ze bevatten meer klei en veen en zijn ook beduidend natter dan de oeverwallen. De bodems bestaan uit poldervaaggronden. Bewoning was voor recente ontwatering en ruilverkavelingen nagenoeg niet aanwezig. Nu liggen boerderijen verspreid langs rechte, rationele ontsluitingswegen. De kavels zijn groot en blokvormig. Lijnvormige elementen als bomenrijen, (elzen)singels en knotwilgrijen volgen de weg- en waterlopen en zijn veelal transparant, zodat een grootschalig open landschap is ontstaan.

Op onderstaande historische kaart zijn de verschillende landschapstypen nog duidelijk herkenbaar. Als we kijken naar grondgebruik, verkavelingspatronen, beplantingsstructuren, wegen, bebouwing en toponiemen dan zijn de verschillen onmiskenbaar. Zo heeft ieder landschapstype haar eigen kenmerken en eigen identiteit. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap is het van belang (daar waar mogelijk) de kenmerken te benadrukken om daarmee de herkenbaarheid van het betreffende landschap te versterken.

De verkaveling is rationeel van karakter. De percelen zijn blok- tot strookvormig. De blokvormige kavels liggen wat hoger in het landschap (oeverwal) en zijn wat droger van karakter. Daar vinden we van oudsher vooral akkerbouw (witte percelen op de bovenstaande kaart). De smallere strookvormige kavels liggen wat lager en zijn natter. Daardoor zijn deze percelen minder geschikt voor akkerbouw. De laag gelegen gebieden waren vooral in gebruik als wei- of hooiland. Ook zien we verspreid liggende bospercelen. Veelal populier voor productiedoeleinden. Deze bossen zullen in dit verder open landschap beeldbepalend zijn geweest. Dat geldt ook voor de hoogstam fruitbomen. Deze boomgaarden, eveneens bedoeld voor productie, concentreren zich voornamelijk op de oeverwal, met name rond de dorpskernen zoals in Meteren, maar ook daarbuiten.

3. Inrichtingsplan

Dit inrichtingsplan omvat een landschappelijk inpassingsplan voor het bedrijf 'van de Beek'. Het plan beoogt de bestaande en nieuwe gebouwen landschappelijk in te passen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van inheemse en streekeigen beplanting. Naast het inpassen van de gebouwen wordt ook gekeken naar mogelijkheden het landschap op te waarderen. Het plan biedt een plus voor het landschap.

Hieronder worden de diverse nieuw aan te leggen landschapselementen tot in detail uitgewerkt en beschreven. Op de inrichtingskaart worden deze elementen eveneens weergegeven waarbij de beschreven objecten corresponderen met de nummers op de bijgevoegde kaart. In de bijlage van dit inrichtingsplan zijn de informatievellen opgenomen over de aanleg en beheer van de voorgestelde elementen.

1. Struweelhaag

Toelichting

Op deze locatie staat in huidige situatie een geschoren laurierhaag. De laurierhaag is een uitheemse soort die niet in het landschap thuishoort. Doordat de haag periodiek geschoren wordt heeft deze een strakke onnatuurlijke vorm. Mede gezien de beperkte ruimte (tussen sloot en parkeervakken) is er voor gekozen de laurier te vervangen door een gemengde struweelhaag. Door het toepassen van verschillende soorten krijgt de haag een natuurlijk en gevarieerd karakter. Door de haag, de eerste paar jaar na aanplant, circa 1 maal per jaar te snoeien zal deze zich goed vertakken waardoor ook in de winterdag een dichte structuur zal ontstaan. In de soortkeuze is rekening gehouden met dit beheertype. Naarmate de haag groter en dichter van structuur wordt, kan het beheer geëxtensiverd worden waardoor de haag meer hoogte kan ontwikkelen voor de gewenste inpassing van de gebouwen en een meer natuurlijke uitstraling.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Ter vervanging van de laurier, noordzijde terrein
Lengte	: 56 meter
Plantrijen	: 2 Plantrijen
Plantwijze	: 2 stuks per meter per plantrij
Aantal	: 224 stuks
Soort	: 50 stuks Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 50 stuks Eenstijlige meidoorn (<i>Crataegus monogyna</i>) 50 stuks Gewone liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>) 50 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 25 stuks Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: nvt

2. Elzensingel met struikenrand

Op uw erf

Op deze locatie staat in huidige situatie een geschoren laurierhaag. De laurierhaag is een uitheemse soort die niet in het landschap thuishoort. Doordat de haag periodiek geschoren wordt heeft deze een strakke onnatuurlijke vorm. Mede vanwege de beperkte ruimte langs de noordzijde van het terrein is ter vervanging van de laurier gekozen voor een elzensingel. Een elzensingel is gezien de groeiwijze een redelijk smal maar voldoende hoog landschapselement dat prima past in het betreffende landschapstype.

Ter aanvulling is ervoor gekozen de elzensingel te combineren met een struikenrand langs de zuidzijde. Deze rand zorgt voor extra variatie en meer bedekking in de struiklaag. Daartoe dient deze struikenlaag regelmatig gesnoeid te worden voor een betere vertakking.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Ter vervanging van de laurier, noordzijde terrein
Lengte	: 83 meter
Plantwijze	: 2 stuks per meter
Aantal	: 166 stuks
Soort	: Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)
Maat	: 175-250 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

+ struikenrand

Locatie	: Zuidzijde van de elzensingel
Lengte	: 67 meter
Breedte	: 2 plantrijen
Plantwijze	: 1,25 bij 1,25 meter
Aantal	: 108 stuks
Soort	: 25 stuks Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 25 stuks Gewone liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>) 25 Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 25 stuks kardinaalsmuts (<i>Euonymus europaeus</i>) 8 stuks inheemse vogelkers
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

3. Houtsingel

Op uw erf

Aan de achterzijde van het bedrijfsterrein ligt een circa 1,5 meter hoge grondwal. Een landschapsvreemd element. Deze dient bij voorkeur te worden verwijderd, of tenminste te worden verlaagd tot een maximale hoogte van 0,5 meter boven maaiveld.

Op (de plek van) de grondwal wordt een houtsingel aangeplant.

Het beoogde eindbeeld van deze houtsingel bestaat uit een struiklaag en een bomenlaag. Een houtsingel dient eens in de 10 tot 12 jaar te worden gedund om een vitale, dichtbegroeide houtsingel te verkrijgen en te behouden. Daarbij dienen de bomen gespaard te worden. Wanneer de bomen elkaar in de kroon gaan raken zullen deze bomen afgezet moeten worden waarbij de mooie bomen blijven staan (overstaanders). De bomen die afgezet worden moeten de gelegenheid krijgen weer opnieuw uit te lopen. De stobbe die achterblijft, moet glad zijn afgezaagd, circa 30 tot 40 cm boven het maaiveld.

In dit plan worden de overstaanders bij voorbaat bepaald door deze als laanboom (zie element 5) in de singel op te nemen. De boomvormers in de houtsingel kunnen wanneer ze elkaar gaan raken worden gedund.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Achterzijde bedrijfsterrein (oostzijde)
Lengte	: 72 meter
Plantrijen	: 4 plantrijen
Plantwijze	: 1,5 bij 1,5 meter
Aantal	: 192 stuks
Soort	: 25 stuks Grauwe wilg 25 stuks Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>) 25 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 25 stuks Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>) 25 stuks veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 25 stuks kardinaalsmuts (<i>Euonymus europaeus</i>) 17 stuks Inheemse vogelkers (<i>Prunus padus</i>) 25 stuks Wilde peer (<i>Pyrus communis</i>)
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

4. Houtsingel

Op uw erf

Ook langs de zuidzijde van het bedrijfsterrein ligt een grondwal welke eveneens vervangen gaat worden door een houtsingel. (zie ook omschrijving element 3). Deze nieuw aan te leggen singel ligt vanuit het bedrijfsterrein gezien achter de bestaande houtsingel. Deze bestaande singel staat momenteel gezien op het bedrijfsterrein. Deze bestaande houtsingel zou op termijn, wanneer de nieuwe singel voldoende groot is, opgeruimd kunnen worden zodat deze ruimte beschikbaar komt. Deze ruimte is voornamelijk bedoeld als buffer / beheerpad tussen het bedrijfsterrein en het landschapselement. De markante bomen in de bestaande houtsingel, zoals de oude knotwilgen, kunnen blijven staan. Doordat ze worden vrijgesteld komen deze weer fraai tot hun recht.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Langs de zuidzijde van het bedrijfsterrein
Lengte	: 170 meter
Plantrijen	: 5 plantrijen
Plantwijze	: 1,5 bij 1,5 meter
Aantal	: 567 stuks
Soort	: 75 stuks Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>) 75 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 75 stuks Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>) 75 stuks veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 67 stuks kardinaalsmuts (<i>Euonymus europaeus</i>) 50 stuks Inheemse vogelkers (<i>Prunus padus</i>) 50 Wilde peer (<i>Pyrus communis</i>) 50 stuks Grauwe wilg (<i>Salix cinerea</i>) 50 stuks rode kornoelje (<i>Cornus sanguinea</i>)
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

5. Solitaire bomen, overstaanders in singel

Op uw erf

De houtsingel (#3) bestaat uit struikvormers en uit boomvormers. Door de toekomstbomen direct in een grote maat aan te planten is bij het beheer van de singel direct duidelijk welke bomen gespaard dienen te worden. Dit zijn de overstaanders.

Aanleg nieuw element

Locatie	: In houtsingel 3 en 4
Plantwijze	: Onregelmatig verband, conform tekening
Aantal	: 19 stuks
Soort	: 8 stuks Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>) 5 stuks zoete kers (<i>Prunus avium</i>) 6 stuks Zwarte els
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

6. Solitaire bomen, overstaanders in singel

Op uw erf

De elzensingel (#2) bestaat uit veren die periodiek worden afgezet. Daarbij dienen een aantal bomen te worden gespaard als overstaander. Door de toekomstbomen direct in een grote maat aan te planten is bij het beheer van de singel direct duidelijk welke bomen gespaard dienen te worden. Dit zijn de overstaanders. De bomen zijn zodanig gepositioneerd dat zij vanuit de buurtschap Mark en gelijknamige straat gezien, het zicht op de gebouwen ontnemen.

Aanleg nieuw element

Locatie	: In de elzensingel (element 2)
Plantwijze	: Onregelmatig verband, conform tekening
Aantal	: 7 stuks
Soort	: 3 stuks Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>) 2 stuks zoete kers (<i>Prunus avium</i>) 2 stuks zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

7. Boomgroep, overstaanders in haag

Op uw erf

De struweelhaag (#1) bestaat uit gemengde struiken die regelmatig worden gesnoeid. In deze haag worden drie bomen geplant. De bomen zijn zodanig gepositioneerd dat zij vanuit de buurtschap Mark en gelijknamige straat gezien, het zicht op de bestaande gebouwen gedeeltelijk ontnemen. De bomen vormen samen een boomgroep. Mede vanwege de plek nabij de entree van het pand is gekozen voor een haagbeuk.

Aanleg nieuw element

Locatie	: In de gemengde struweelhaag (element 1)
Plantwijze	: Onregelmatig verband, conform tekening
Aantal	: 3 stuks
Soort	: 3 stuks Haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>)
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: Alternatieve soort is de Winterlinde (<i>Tilia cordata</i>)

8. Knotbomen

In het landschap

De aanplant van deze knotbomenrij verbindt de erfbeplanting met de bestaande landschappelijke beplanting. De knotbomen geven structuur aan het landschap zonder de openheid aan te tasten. De knotbomenrij vormt een verbindend element tussen de bestaande knotbomen in het landschap en de erfbeplanting. Daardoor gaat het terrein onderdeel uitmaken van het landschap en wordt een robuuste groenstructuur gecreëerd. Deze 'groene dooradering' zorgt voor een opwaardering van het omliggende landschap.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Langs de achterzijde van het bedrijfsterrein, oostzijde sloot. In aansluiting van de bestaande knotbomen ten noorden van de akker. De knotbomenrij komt deels parallel langs de houtsingel (element 3), van elkaar gescheiden door de sloot.
Lengte	: 143 meter
Plantwijze	: Onregelmatig met een grote plantafstand
Aantal	: 6 stuks
Soort	: Schietwilg (<i>Salix alba</i>)
Maat	: 250-350 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: Mogelijk is voor de aanplant van dit landschapselement een watervergunning nodig.

9. Knotbomen

In het landschap

De knotbomenrij vormt een verbindend element tussen bestaande landschappelijke beplanting. Daardoor wordt een robuuste groenstructuur gecreëerd zonder de openheid aan te tasten. Deze 'groene dooradering' zorgt voor een opwaardering van het omliggende landschap.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Langs de oostzijde van de akker, parallel aan de sloot
Lengte	: 218 meter
Plantwijze	: Onregelmatig, conform tekening
Aantal	: 18 stuks
Soort	: Schietwilg (<i>Salix alba</i>)
Maat	: 250-350 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: Mogelijk is voor de aanplant van dit landschapselement een watervergunning nodig.

10. Solitaire boom

In het landschap

De populier is een boomsoort die we veel tegenkomen in het rivierenlandschap. Een populier kan heel groot worden en vormt daardoor een markant element. De boom staat op de grens tussen beide kadastrale percelen en maakt onderdeel uit van de knotwilgenrij (#9). De boom geeft diepte aan het landschap en zorgt voor extra variatie.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Achterin het land (zie tekening), onderdeel van de knotbomenrij
Plantwijze	: Solitair
Aantal	: 1 stuk
Soort	: Wilde zwarte populier (<i>Populus nigra</i>)
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: Mogelijk is voor de aanplant van dit landschapselement een watervergunning nodig.

4. Beplantingslijst

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren. SLG biedt de mogelijkheid deze beplanting tegen een kleine eigen bijdrage aan te schaffen. Daartoe wordt in het najaar (november-december 2017) een uitdeeldag georganiseerd nabij ons kantoor in Rozendaal. De exacte uitdeel locatie en de datum waarop deze dag zal plaatsvinden is op dit moment nog niet bekend. Mocht u gebruik willen maken van dit aanbod, neem dan in september of oktober contact met ons op. We verwachten tegen die tijd ook de hoogte van uw eigen bijdrage vast te kunnen stellen.

van der Beek			
Nederlandse naam		Maat	Aantal
Bosplantsoen	0	0	0
Veldesdoorn	Acer campestre	60-80	175
Zwarte els	Alnus glutinosa	60-80	1258
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	60-80	50
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	100
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	50
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	60-80	117
Gewone liguster	Ligustrum vulgare	60-80	75
Inheemse vogelkers	Prunus padus	60-80	67
Wilde peer	Pyrus communis	60-80	75
Grauwe wilg	salix cinerea	60-80	75
Gelderse roos	Viburnum opulus	60-80	175
Veren	0	0	0
Zwarte els	Alnus glutinosa	175-200	166
Staken tbv knotboom aankoop	Salix alba	Staak	24
Boompalen	0	0	0
Boompalen	Onbehandeld	8x250	30
Boombeschermer	Anti knab	78	30
Laanbomen	0	0	0
Zwarte els	Alnus glutinos	10-12	8
Gewone es	Fraxinus excelsior	10-12	11
Zwarte populier	Populus nigra	10-12	1
Zoete kers	Prunus avium	10-12	7
Haagbeuk	Carpinus betulus	10-12	3

5. Historische Achtergronden

Historische achtergrond: Struweelhaag

Gelderland kent een grote diversiteit aan lijnvormige landschapselementen, waaronder de vrij uitgroeiende haag en de struweelhaag.

De vrij uitgroeiende haag bestaat uit een enkele rij struiken die vrijuit kunnen groeien en de struweelhaag bestaat uit meerdere rijen. De functie van deze hagen was perceelsscheiding en veekering, daarom bestonden de hagen vroeger voornamelijk uit doornsoorten. Soms werden ook nog wat andere struiken en bomen in de haag aangeplant, denk hierbij aan hondsroos, sleedoorn, braam, wilg, eik of es. De hagen boden beschutting voor het vee en zorgden voor gebruikshout. Door de komst van het prikkeldraad, de schaalvergroting en de ruilverkavelingen zijn veel van deze elementen verdwenen. Vaak worden de termen heggen en hagen door elkaar gebruikt, en regionaal hebben ze soms verschillende betekenissen. De term heg gebruiken we voor strak geschoren elementen, de term haag gebruiken we voor de meer breed en hoog uitgroeiende elementen. Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals bij het leggen of vlechten van hagen.

Hagen hebben een grote natuurwaarde. Ze zijn vaak een schuilplaats voor veel vogels en kleine zoogdieren en vergroten daardoor de landschappelijke en ecologische variatie.

Historische achtergrond: Solitaire boom en boomgroep

Een solitaire boom of bomengroep werd regelmatig in het weiland aangeplant als schaduw voor het vee of om het landschappelijke beeld compleet te maken. Ook werd een solitaire boom regelmatig op de hoek van het perceel aangeplant als afbakening (grensboom). Verder vindt men ook regelmatig solitaire bomen rondom het huis. Veel boomsoorten hadden een functie. Zo werd een walnoot vaak in de buurt van de keuken aangeplant omdat de walnoot muggen en vliegen weert en ook zorgde voor schaduw.

Laanbomen kennen een historische functie op bijvoorbeeld landgoederen en grotere boerderijen en buitenplaatsen als onder andere aankleding van wandellanen. Door deze aanplant ontstond er schaduw op het wandelpad. De welgestelde bewoners konden op deze manier geriefelijk wandelen zonder dat men werd gebrand door de zon. Iets wat in die dagen als teken van armoede werd gezien. De statigheid van een rij laanbomen werd door het gebruik van speciale soorten bomen versterkt.

Historische achtergrond: Houtwal en Houtsingel

Een houtwal is een lijnvormig door de mens opgeworpen zandlichaam waarop bomen en/of struiken groeien. De wallen dienden vroeger om vee binnen of wild buiten het omgeven gebied te houden. Houtwallen werden ten tijde van de ontginningen (middeleeuwen) op de hogere zandgronden aangelegd. Langs houtwallen vind je vaak aan één of beide zijden greppels. Deze werden gegraven om met de vrijkomende grond de wal op te kunnen werpen. De wallen waren tussen de 50 en 100 cm hoog.

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels lijken veel op houtwallen. Er is echter geen sprake van een opgeworpen wal. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingszone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.

Historische achtergrond: Elzensingel

Elzensingels ontstonden spontaan op slootkanten, langs perceels- en eigendomsgrenzen door elzenzaadjes die daar kiemden. De vroegere boeren waren blij met de op hun perceelsranden kiemende boompjes en zaagden ze periodiek af voor brandhout en gebruikshout. Veel singels bevatten naast de zwarte elzen (*Alnus glutinosa*) ook een ondergroei van struiken zoals de meidoorn. Dit zorgde ervoor dat de elzensingel ook een veekerende functie had. Later werd het elzenhout ook gebruikt in ijzersmelterijen voordat de steenkool het hout verdrong. Door de ruilverkavelingen en schaalvergroting in de landbouw zijn helaas veel elzensingels verloren gegaan.

Historische achtergrond: Knotbomen

Wilg, populier, es, els, eik en haagbeuk kwamen al voor het begin van onze jaartelling als knotbomen voor. Knotbomen deden dienst als grensafscheiding of als houtleverancier. De knotboom levert gemakkelijk oogstbaar hout op dat voor allerlei doeleinden werd gebruikt. Zo werd het gebruikt voor bezems, manden, oeverbeschoeiingen, takkenbossen en gebruikshout zoals hekken en gereedschapsstelen.

Oudere knotbomen herbergen allerlei planten en dieren. Het aantal diersoorten dat in een knotboom huist is zeer groot. Van de vele vogels die in een knotboom te vinden zijn, is de steenuil een van de trouwste bewoners.

Plankaart inrichtingsplan
van de Beek

0 20 30 40 50 60 m

Schaal : 1:1500

Project : Landschappelijke Inpassing
van de Beek
Naam : Dhr.A. van de Beek jr
Adres : Neerijnense Mark 1
PC, Plaats : 4182 SB Neerijnen

Opsteller Plan: Ing. R. Borkes
Datum : 17-1-2017
Versie : concept

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap

N
W O
Z